

ԾՐԱԳԻՐ

«ՄԱՆԿԱԲՈՒԺՈՒԹՅԱՆ ԱՐԴԻ ՀԱՐՑԵՐ» ԹԵՄԱՅՈՎ ԴԱՍԸՆԹԱՑԻ

2022թ.-ից կրկնողաբար ք. Երևան («Սուրբ Գրիգոր Լուսավորիչ» ԲԿ պոլիկլինիկա, (առցանց՝
 «Ձուռ») հարթակ և/կամ հիբրիդային)

ՀՀ ԱՆ «Ակադեմիկոս Ս. Ավդալբեկյանի անվան առողջապահության ազգային ինստիտուտ»
 ՓԲԸ Ընտանեկան բժշկության ամբիոն

I շաբաթ	
Օր 1	
10:00-12:00	Դասախոսություն Նորածնային շրջան, սահմանում և ցուցանիշներ: Առողջ նորածնի գնահատման չափորոշիչները՝ ըստ Ապգարի սանդղակի: Նորածին երեխայի օրգանիզմի անատոմո-ֆիզիոլոգիական առանձնահատկությունները:
12:00-13:00	Ընդմիջում
13:00-16:00	Դասախոսություն Ծննդատանը իրականացվող նորածնային սկրինինգներ, նպատակները և կարևորությունը: Ֆենիլկետոնուրիա, բնածին հիպոթիրեոզ:
Օր 2	
10:00-12:00	Դասախոսություն Նորածինների սահմանային (տրանզիտոր) վիճակներ:
12:00-13:00	Ընդմիջում
13:00-16:00	Գործնական աշխատանք Նորածնային ռեֆլեքսներ: Գործնական պարապմունք:
Օր 3	
10:00-12:00	Դասախոսություն Նորածինների մաշկի և ենթամաշկային բջջանքի ոչ վարակային հիվանդություններ:
12:00-13:00	Ընդմիջում
13:00-16:00	Դասախոսություն Նորածինների տեղայնացած թարախային հիվանդություններ:
Օր 4	
10:00-12:00	Դասախոսություն Վաղ հասակի առողջ երեխաների սնուցում, կրծքով սնուցման կարևորությունը և առավելությունները:
12:00-13:00	Ընդմիջում
13:00-16:00	Գործնական աշխատանք

	<p>Կրճքով սնուցման ֆիզիոլոգիական հիմքերը:</p> <p>Կրճքով սնուցման գնահատումը: Գործնական պարապմունք: Դերային խաղեր:</p>
Օր 5	
10:00-12:00	Դասախոսություն Կրճքով սնուցման դժվարությունները:
12:00-13:00	Ընդմիջում
13:00-16:00	Դասախոսություն Հավելյալ սնուցում: Խառը (մասնակի կրճքով) և արհեստական (փոխարինական) սնուցում:
2 շաբաթ	
Օր 1	
10:00-12:00	Դասախոսություն Հիվանդ և փոքր քաշով ծնված նորածինների կրճքով սնուցում: Ավագ հասակի երեխաների սնուցման առանձնահատկությունները:
12:00-13:00	Ընդմիջում
13:00-16:00	Դասախոսություն Առողջ երեխայի աճ և զարգացում: Երեխայի աճի գնահատման գործիքներ (պերցենտիլային քարտեր): Պոլիկլինիկայում կատարվող առողջ երեխայի հսկողության սկրինինգներ՝ գլխի շրջագիծ, քաշ-հասակ, ՄՋՑ-ի որոշում: Խնդիրներ, վարժություններ:
Օր 2	
10:00-12:00	Գործնական աշխատանք Կոնքազդրային հողի ստուգում, կրիպտորիսիզմի սկրինինգ: Պրակտիկ պարապմունք պոլիկլինիկայում և հմտությունների կատարելագործում մանեկենների կիրառմամբ:
12:00-13:00	Ընդմիջում
13:00-16:00	Դասախոսություն Տեսողության և լսողության ստուգում: Սակավարյունության սկրինինգ:
Օր 3	
10:00-12:00	Գործնական աշխատանք Զարկերակային ճնշման սկրինինգ, նյարդա-հոգեկան զարգացման սկրինինգ: Վարժություններ: Տեսաֆիլմի ցուցադրություն:
12:00-13:00	Ընդմիջում
13:00-16:00	Դասախոսություն Երեխաների իմունականխարգելում: ՀՀ-ում իմունականխարգելման ծրագրի գերակայությունները:
Օր 4	
10:00-12:00	Դասախոսություն Իմունականխարգելման առկա իրավիճակը Հայաստանում:
12:00-13:00	Ընդմիջում
13:00-16:00	Դասախոսություն Իմունային համակարգ: Հասկացություն իմունիտետի մասին:
Օր 5	
10:00-12:00	Դասախոսություն Մանրէային ծագման կառավարելի վարակիչ հիվանդություններ:

12:00-13:00	Ընդմիջում
13:00-16:00	Դասախոսություն Վիրուսային ծագման կառավարելի վարակիչ հիվանդություններ:
3 շաբաթ	
Օր 1	
10:00-12:00	Դասախոսություն Պատվաստանյութեր, բնույթը, բաղադրությունը:
12:00-13:00	Ընդմիջում
13:00-16:00	Դասախոսություն Պատվաստումների անվտանգություն, պատվաստանյութերի պահպանման պայմանները: Սառցային շղթա:
Օր 2	
10:00-12:00	Դասախոսություն Պատվաստումների ազգային օրացույց: Պատվաստումներ՝ ազգային օրացույցից շեղումների դեպքում:
12:00-13:00	Ընդմիջում
13:00-16:00	Դասախոսություն Պատվաստումային գործընթացի կազմակերպում և իրականացում: Իմունականխարգելման կաբինետի աշխատանքը:
Օր 3	
10:00-12:00	Դասախոսություն Պատվաստումների հակացուցումներ:
12:00-13:00	Ընդմիջում
13:00-16:00	Դասախոսություն Հետպատվաստումային անբարեհաջող դեպքերի վարում:
Օր 4	
10:00-12:00	Դասախոսություն Կորոնավիրուսային հիվանդություն (COVID-19):
12:00-13:00	Ընդմիջում
13:00-16:00	Դասախոսություն ՀՀ-ում կորոնավիրուսային հիվանդության (COVID-19) դեմ կիրառվող պատվաստանյութեր:
Օր 5	
10:00-12:00	Դասախոսություն Անաֆիլաքսիայի վարման գործելակարգ մանկական հասակում:
12:00-13:00	Ընդմիջում
13:00-16:00	Դասախոսություն Հաղորդակցություն ազգաբնակչության հետ: Հաղորդացության հմտություններ:
4 շաբաթ	
Օր 1	
10:00-12:00	Դասախոսություն Առավել տարածված ախտաբանական վիճակներ երեխաների շրջանում՝ ըստ ժամանակակից կլինիկական ուղեցույցների՝ ատոպիկ դերմատիտ, ռախիտ:
12:00-13:00	Ընդմիջում
13:00-16:00	Դասախոսություն Լարինգոտրախեիտ, տոնզիլոֆարինգիտ, միջին ականջի բորբոքո

Օր 2	
10:00-12:00	Դասախոսություն Միզուղիների վարակ: Էնուրեզ
12:00-13:00	Ընդմիջում
13:00-16:00	Դասախոսություն Տարածված կլինիկական համախտանիշներ մանկական հասակում՝ լիմֆադենոպաթիա, կլինիկական դեպքերի վերլուծություններ
Օր 3	
10:00-12:00	Դասախոսություն Երեխաների տենդ, անհայտ ծագման տենդ
12:00-13:00	Ընդմիջում
13:00-16:00	Դասախոսություն Երեխաների որովայնի ցավի տարբերակիչ ախտորոշում, կլինիկական դեպքեր
Օր 4	
10:00-12:00	Դասախոսություն Փսիում և որձկույմներ մանկական տարիքում
12:00-13:00	Ընդմիջում
13:00-16:00	Դասախոսություն Երեխաների հեպատոսպլենոմեգալիա
Օր 5	
10:00-12:00	Դասախոսություն 2 ամսականից մինչև 5 տարեկան հիվանդ երեխայի գնահատում և դասակարգում՝ ըստ ՄՀԻՎ ծրագրի: Վտանգի նշաններ
12:00-13:00	Ընդմիջում
13:00-16:00	Գործնական աշխատանք Հազի և դժվարացած շնչառության գնահատում, դասակարգում և բուժում (ՄՀԻՎ), վարժություններ, տեսաֆիլմի դիտում
5 շաբաթ	
Օր 1	
10:00-12:00	Դասախոսություն Փորլուծության գնահատում, դասակարգում, բուժման սկզբունքները և սխեմաները(ՄՀԻՎ) : Վարժություններ, տեսաֆիլմի ցուցադրում
12:00-13:00	Ընդմիջում
13:00-16:00	Դասախոսություն Տենդի գնահատում, դասակարգում, բուժում(ՄՀԻՎ) :
Օր 2	
10:00-12:00	Դասախոսություն Երեխաների կոկորդի և ականջի խնդիրների գնահատում, դասակարգում, բուժում (ՄՀԻՎ):
12:00-13:00	Ընդմիջում
13:00-16:00	Դասախոսություն Մնուցման խանգարումներ, սակավարյունություն, դասակարգում, բուժում:
Օր 3	
10:00-12:00	Դասախոսություն Մինչև 2 ամսական հիվանդ նորածնի գնահատում և դասակարգում
12:00-13:00	Ընդմիջում

13:00-16:00	Դասախոսություն Մինչև 2 ամսական հիվանդ նորածնի գնահատում և դասակարգում
Օր 4	
10:00-12:00	Դասախոսություն Բրոնխային ասթմա, ախտորոշման և բուժման ժամանակակից մոտեցումներ (GINA)
12:00-13:00	Ընդմիջում
13:00-16:00	Գործնական աշխատանք Բրոնխային ասթմա, արտաքին շնչառության ֆունկցիայի գնահատում, վարժություններ, տեսաֆիլմի ցուցադրում:
Օր 5	
10:00-12:00	Դասախոսություն Հաղորդակցության հմտություններ: Դերային խաղեր:
12:00-13:00	Ընդմիջում
13:00-16:00	Դասախոսություն Պացիենտի ուսուցում: Պացիենտի ուսուցում բրոնխային ասթմայի, շաքարային դիաբետի և այլ պաթոլոգիաների ժամանակ:
6 շաբաթ	
Օր 1	
10:00-12:00	Դասախոսություն Դեռահասների առողջություն Դեռահասային առողջության նշանակությունը հանրային առողջապահության ոլորտում: Իրավիճակը Հայաստանում, հետազոտության տվյալները: Դեռահասության նշանակությունը մարդու զարգացման ցիկլում
12:00-13:00	Ընդմիջում
13:00-16:00	Դասախոսություն Դպրոցական բժշկություն: Դպրոցում բուժօգնության գործելակարգի կազմակերպում: Սկրինինգների իրականացում: Դպրոցական բուժքրոջ աշխատանքը: Դեռահասներին բարյացակամ առողջապահական ծառայությունները: Դեռահասների իրավունքները: ՀՀ օրենսդրությունը
Օր 2	
10:00-12:00	Դասախոսություն Դեռահասային տարիքի զարգացման փուլերը՝ ֆիզիկական, հոգեբանական, սոցիալական: Զարգացման փուլերի կապակցվածությունը առողջական խնդիրների հետ
12:00-13:00	Ընդմիջում
13:00-16:00	Դասախոսություն Թաների սանդղակ: Իրավիճակային խնդիրներ:
Օր 3	
10:00-12:00	Դասախոսություն Դեռահասների հոգեւեռական զարգացում: Գենդեր, գենդերային պատկանելիություն:
12:00-13:00	Ընդմիջում
13:00-16:00	Դասախոսություն Բռնություն: Սեռական և վերարտադրողական առողջության հիմունքները: ՄԻԱՎ/ՁԻԱՀ-ի, սեռավարակների կանխարգելում

Օր 4	
10:00-12:00	Դասախոսություն Հղիություն, հղիության ընդհատում, կոնտրացեպցիա դեռահասային տարիքում
12:00-13:00	Ընդմիջում
13:00-16:00	Դասախոսություն Սեռական դաստիարակություն՝ դպրոցում, համայնքում, ընտանիքում
Օր 5	
10:00-12:00	Դասախոսություն Հոգեբանասոցիալական հարցաշար: Խորհրդատվության և շփման հիմունքները: Լավ և վատ խորհրդատվություն
12:00-13:00	Ընդմիջում
13:00-16:00	Դասախոսություն Իրավիճակային խնդիրներ
7 շաբաթ	
Օր 1	
10:00-12:00	Դասախոսություն Հոգեկան առողջություն: Կախվածություն ակոհոլից, ծխախոտից, թմրանյութերից
12:00-13:00	Ընդմիջում
13:00-16:00	Դասախոսություն Տեղեկատվական տեխնոլոգիաների ազդեցությունը, կախվածությունը
Օր 2	
10:00-12:00	Դասախոսություն Դեռահասաների սնուցում, սննդային բուրգ
12:00-13:00	Ընդմիջում
13:00-16:00	Դասախոսություն Սննդային վարքագծի խանգարումներ. Նյարդային անոռեքսիա, բուլիմիա
Օր 3	
10:00-12:00	Դասախոսություն Քրոնիկ հիվանդությունները դեռահասային տարիքում: Օրինակներ
12:00-13:00	Ընդմիջում
13:00-16:00	Դասախոսություն Օրգան-համակարգերի առանձնահատկությունները դեռահասային տարիքում:
Օր 4	
10:00-12:00	Դասախոսություն Պարբերական հիվանդություն:
12:00-13:00	Ընդմիջում
13:00-16:00	Դասախոսություն Փորկապություն: Գաստրիտ, գաստրոդուդենիտ:
Օր 5	
10:00-12:00	Դասախոսություն Անեմիա: Ռեմատոիդ արթրիտ:
12:00-13:00	Ընդմիջում
13:00-16:00	Դասախոսություն Թոքաբորբեր: Հիպոթալամիկ համախտանիշ դեռահասային տարիքում:

Թիրախային լսարան՝ ընտանեկան բժիշկներ, մանկաբույժներ, թերապևտներ:

Մասնակիցների ակնկալվող թվաքանակ՝ 20 հոգի (յուրաքանչյուր դասընթացին):

Դասընթացավար՝ Լիանա Հովհաննիսյան - ՀՀ ԱՆ «Ակադեմիկոս Ս. Ավդալբեկյանի անվան առողջապահության ազգային ինստիտուտ» ՓԲԸ